

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ОХТИРСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ »**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Протокол № 6 від 22.03.2023р.
Голова педагогічної ради

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Протокол № 14 від 27.03. 2023р.
Голова вченої ради, ректор,
академік НААН України

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Екологія

фахової передвищої освіти

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 101 Екологія

Кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з екології

Охтирка 2023р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Проектна (робоча) група:

Керівник проектної групи
(гарант освітньо-професійної програми)

Кошель Н.Ю.

Члени проектної групи:

Феденко В.О.

Когут А.А.

Погоджено:

Заступник директора з навчально-
виховної роботи

Гавриш О.М.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є документом, який регламентує методичні вимоги у підготовці фахових молодших бакалаврів у галузі знань 10 Природничі науки спеціальності 101 Екологія.

Документ містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітньо-професійна програма Екологія розроблена відповідно стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №624 від 12.07.2022 р.

URL:

<https://ocsnau.net/osvitnij-process/osvitni-programy/>

Розроблено робочою групою у складі:

1. Кошель Наталія Юріївна - голова групи, викладач спеціальних дисциплін, викладач вищої категорії (гарант освітньо-професійної програми)
2. Феденко Валентина Олександрівна - член групи, викладач спеціальних дисциплін, викладач вищої категорії
3. Когут Анна Анатоліївна - член групи, викладач спеціальних дисциплін

**Опис освітньо-професійної програми зі спеціальності 101 «Екологія»
галузі знань - 10 «Природничі науки»**

1 - Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Відокремлений структурний підрозділ «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету»
Освітньо-професійний ступінь	фахова передвища освіта
Освітня кваліфікація	фаховий молодший бакалавр з екології
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр Спеціальність - 101 «Екологія» Освітньо-професійна програма - Екологія
Рівень кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікації	5 рівень Національної рамки кваліфікацій
Офіційна назва освітньої програми	Екологія
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра	Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі профільної середньої освіти становить 180 кредитів ЄКТС, з яких до 60 кредитів ЄКТС може бути зараховано на підставі визнання результатів навчання осіб, які здобули профільну середню освіту за відповідним або спорідненим спеціальності профілем. Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти становить до 240 кредитів ЄКТС, у тому числі 120 кредитів ЄКТС за інтегрованою з нею освітньою програмою профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або спеціальності. Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти визначається закладом фахової передвищої освіти з урахуванням визнання раніше здобутих результатів навчання. Обсяг такої програми становить не менше 50% загального обсягу освітньо-професійної програми на основі профільної середньої

	освіти
Наявність акредитації	ОПП не акредитована
Термін дії освітньої програми	2023 – 2027 рр. (до 01.07.2027)
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	- базова середня освіта (з одночасним виконанням освітньої програми профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки); - повна загальна середня освіта (профільна середня освіта); - професійна (професійно-технічна) освіта (із зазначенням спеціальностей); - фахова передвища освіта вища освіта.
Мова викладання	Українська мова
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	oc_snau@ukr.net https://ocsnau.net/osvitnij-process/
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Метою освітньої програми є формування у здобувачів фахової передвищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область:	Об’єкт вивчення та діяльності: - структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; - антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування
	Цілі навчання: формування у здобувачів фахової передвищої освіти професійних компетентностей у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
	Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції й принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для

	охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Методи, методики та технології: - методи збирання, обробка та інтерпретація результатів екологічних досліджень; - загальнонаукові й спеціальні методи, статистичні методи аналізу даних, професійні методики, вирішення типових спеціалізованих задач та практичних проблем в екології. Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення для лабораторних, лабораторно-польових, польових і дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Академічні права випускників	Продовження навчання для здобуття вищої освіти: - початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; - перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
Придатність до працевлаштування	Випускник програми відповідно до отриманої спеціальності здатний для організаційно-керівницької діяльності. Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускник може працевлаштуватися на посади з наступними професійними назвами робіт: Молодші фахівці в галузі природничих наук здатні виконувати такі професійні роботи (згідно ДК 009:2010) і займати первинні посади: 3211-Асистент біологахіміка; 3211-Лаборант (біологічні дослідження); 3211-Таксидерміст 3211-Технік-еколог; 3211-Технік-лаборант; 3211Технік-лаборант (біологічні дослідження); 3211-Фахівець з біотехнології; 3211-Фотодактилоскопіст
5 – Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	Підходи до освітнього процесу: проблемно-орієнтовний, компетентнісний. Форми організації освітнього процесу: лекції, лабораторні та практичні заняття, семінари, самостійна робота, консультації з викладачами, навчальна практика, виробнича практика, елементи дистанційного навчання. Освітні технології: інтерактивні, інформаційно-комунікаційні, проєктне навчання.
Оцінювання	Контроль знань та умінь здобувачів фахової передвищої освіти проходить у вигляді усних та письмових заліків та екзаменів, захисту курсових робіт, матеріалів практик. Оцінювання рівня знань здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється з використанням національної 4-бальної (чотирибальної) шкали. Поточний контроль включає контроль знань, умінь та навичок здобувачів фахової передвищої освіти на лекціях, лабораторних, семінарських та практичних заняттях під час виконання індивідуальних навчальних завдань, контрольних, розрахункових, курсових робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі екзаменів, заліків та єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю. По завершенню програми здобувачу фахової передвищої освіти присвоюється освітня кваліфікація фахового молодшого бакалавра з екології.

6 - Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі екології або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів природничих наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Здатність спілкування іноземною мовою. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Прагнення до охорони та збереження навколишнього природного середовища
Спеціальні компетентності (СК)	СК1. Здатність до використання положень та методів фундаментальних наук для вирішення професійних задач. СК2. Здатність обґрунтовувати власну точку зору та висновки, використовуючи основні теорії та концепції наук про навколишнє середовище. СК3. Здатність організовувати та здійснювати лабораторні й польові дослідження об'єктів/складових навколишнього природного середовища, зокрема із використанням інформаційних технологій. СК4. Здатність описувати результати лабораторних і польових досліджень та складати відповідні звіти. СК5. Здатність проводити моніторинг

	природних складових довкілля та оцінювати поточний стан його природних складових. СК6. Здатність до участі в розробці заходів, спрямованих на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. СК7. Здатність до участі в розробці заходів щодо поводження з відходами виробництва та споживання. СК8. Здатність оцінювати основні джерела техногенного впливу на стан навколишнього природного середовища. СК9. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. СК10. Здатність інформувати громадськість про стан навколишнього середовища та екологічної безпеки. СК11. Здатність до участі в реалізації природоохоронних заходів або екологічних проєктів. СК12. Здатність до вивчення міжнародного та вітчизняного досвіду регіональних і транскордонних екологічних проблем з метою впровадження ресурсозберігаючих, природоохоронних технологій та альтернативних джерел енергії.

7 - Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

	РН1. Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською та іноземною мовами. РН2. Здійснювати пошук, відбирати інформацію з різних джерел у сфері професійної діяльності. РН3. Визначати та описувати основні джерела техногенного впливу на навколишнє природне середовище та оцінювати міру екологічної небезпеки. РН4. Використовувати положення, принципи, методи та поняття фундаментальних і прикладних наук у навчанні та професійній діяльності. РН5. Використовувати лабораторне устаткування і обладнання.

РН6. Проводити польові та лабораторні дослідження, забір та оцінювання досліджуваних матеріалів і зразків, проведення аналізів, їх узагальнення та складання звітів.

РН7. Використовувати технологічні стандарти, нормативні документи, довідкові матеріали та технічні засоби для практичного виконання робіт і проведення обробки даних.

РН8. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку й обробки інформації у сфері екології.

РН9. Аналізувати склад, будову, розвиток екосистем у різних просторовочасових масштабах.

РН10. Застосовувати знання щодо геологічного середовища, педосфери, гідросфери та атмосфери для дослідження небезпечних екологічних явищ і процесів з метою вибору шляхів запобігання та їх вирішення.

РН11. Застосовувати знання з охорони навколишнього середовища, екологічного моніторингу, оцінки впливу на довкілля, геохімії довкілля для оцінки природно-ресурсного потенціалу та окремих видів природних ресурсів, оцінки впливу на навколишнє середовище, розрахунків збитків, заподіяних порушенням природоохоронного законодавства.

РН12. Застосовувати знання з біогеохімії, нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище та техноекології для виконання спостережень за станом довкілля, проведення польових і лабораторних досліджень, визначення та реалізації методів очистки викидів у повітряний басейн та скидів зворотних вод у водні об'єкти.

РН13. Застосовувати знання з екології людини, соціоекології, екологічної безпеки для цілісного підходу до людини як до біоенергоінформаційної системи, яка може бути основою спрямованого управління процесами життєдіяльності, новими підходами до боротьби із хворобами, збереження та зміцнення здоров'я, духовної еволюції людини як безальтернативної стратегії виживання цивілізації в умовах загострення глобальної

	екологічної кризи. РН14. Застосовувати знання з управління та поведіння з відходами виробництва та споживання для обґрунтування підходів до мінімізації їх негативного впливу на стан і якість складових довкілля та екологічну безпеку населення. РН15. Забезпечувати дотримання правил охорони праці, промислової, пожежної та екологічної безпеки.
8-Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю, відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на відповідному рівні освіти. Всі члени групи забезпечення ОПП є штатними працівниками Відокремленого структурного підрозділу «Охтирський фаховий коледж СНАУ». До реалізації програми залучаються педагогічні працівники з вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти з досвідом роботи за фахом. З метою підвищення фахового рівня всі педагогічні працівники в проходять підвищення кваліфікації та стажування
Матеріально-технічне забезпечення	Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам; 100% забезпеченість спеціалізованими навчальними лабораторіями, комп'ютерами та прикладними комп'ютерними програмами, мультимедійним обладнанням; соціальна інфраструктура, яка включає спортивний комплекс, їдальню, медпункт; 100% забезпеченість гуртожитком; доступ до мережі Інтернет, у т.ч. бездротовий доступ
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпеченість бібліотеки підручниками і посібниками, фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; офіційний веб-сайт, наявність електронного ресурсу навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін, у т.ч. у системі дистанційного навчання. Освітній процес забезпечується навчально-методичними комплексами дисциплін, які

	містять методичні розробки до семінарських, лабораторних та практичних занять, практики, методичні вказівки до самостійної роботи студентів; методичними матеріалами до написання курсових робіт, проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, комплексні контрольні роботи). Також викладачі готують навчально-методичні посібники.
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Непередбачено
Міжнародна кредитна мобільність	Непередбачено
Навчання іноземних здобувачів фахової передвищої освіти	Навчання іноземних здобувачів фахової передвищої освіти не проводиться

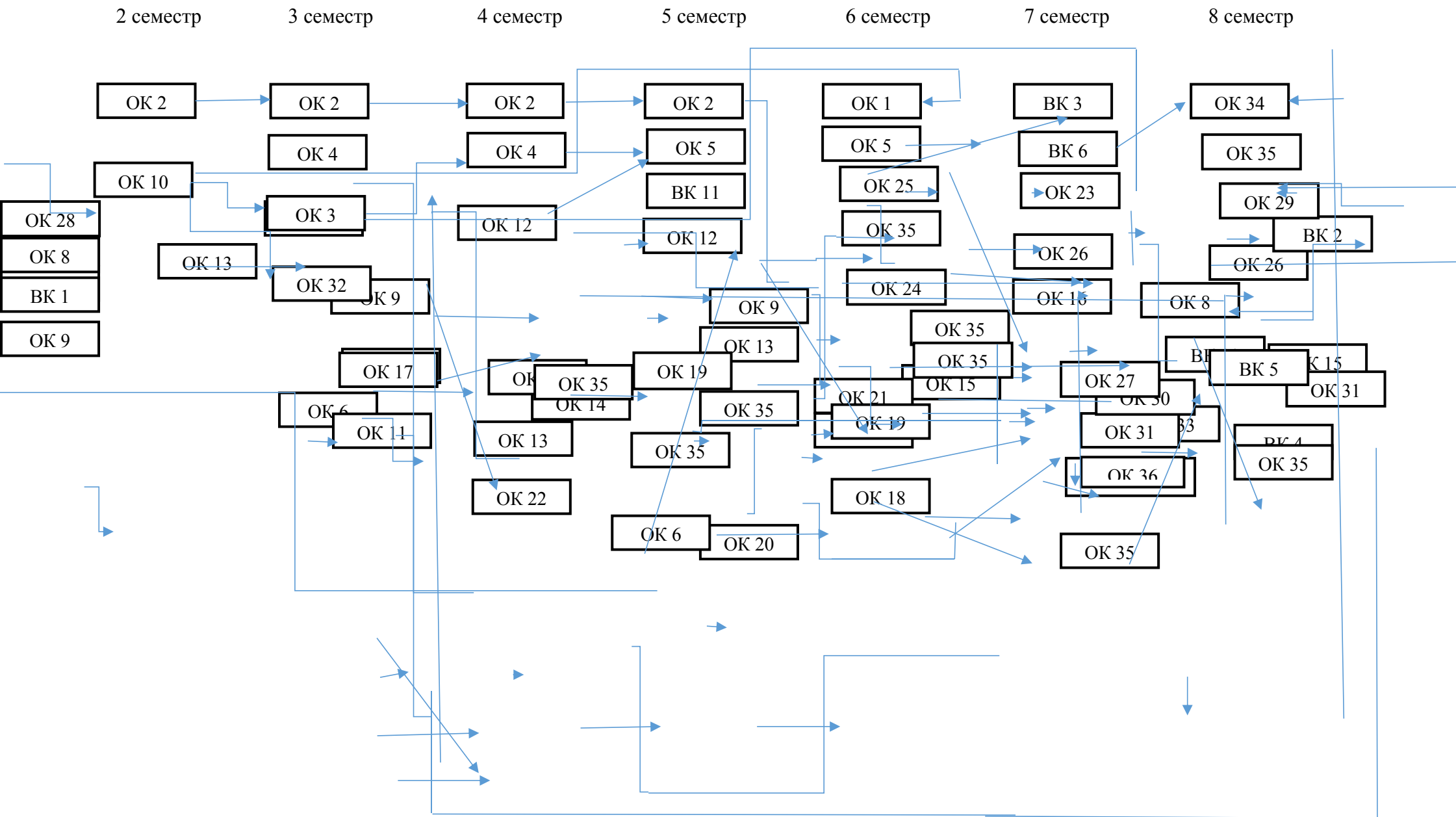
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність їх виконання

2.1.Перелік освітніх компонентів ОПП

Код о/к	Освітні компоненти ОПП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
I. Обов'язкові освітні компоненти ОПП			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ОК 1	Основи філософських знань	3	Іспит
ОК 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	Іспит
ОК 3	Правознавство	2	Залік
ОК 4	Історія України та української культури	4	Залік
ОК 5	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	Іспит
ОК 6	Фізичне виховання	5	Залік
ОК 7	Економічна теорія	2	Залік
ОК 8	Вища математика	3	Іспит
ОК 9	Фізика	3	Іспит
ОК 10	Соціологія	3	Залік
ОК 11	Сучасні мультимедійні та ПС технології	3	Залік
ОК 12	Безпека життєдіяльності та охорона праці	4	Залік
ОК 13	Інформатика та комп'ютерна техніка	4	Залік
ОК 14	Психологія	2	Залік
Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			

OK 15	Метеорологія і кліматологія	4	Іспит
OK 16	Хімія з основами біогеохімії	5	Іспит
OK 17	Загальна біологія	4	Іспит
OK 18	Гідрологія	3	Залік
OK 19	Ґрунтознавство з основами геології	4	Іспит
OK 20	Загальна екологія	5	Іспит, курсова робота
OK 21	Екологічна фізіологія рослин	3	Іспит
OK 22	Екологія біологічних систем	2	Залік
OK 23	Природоохоронне законодавство та екологічне право	3	Залік
OK 24	Основи економіки природокористування та організація управління в екологічній діяльності	3	Іспит
OK 25	Система технології	4	Залік
OK 26	Основи моніторингу довкілля	5	Іспит, курсова робота
OK 27	Охорона навколишнього середовища	3	Залік
OK 28	Екологічна та природно-заповідна мережі	3	Залік
OK 29	Екологічний маркетинг	3	Залік
OK 30	Комп'ютерна обробка екологічної інформації	3	Залік
OK 31	Основи екобезпеки акваторій і територій	3	Іспит
OK 32	Основи наукової діяльності в екології	3	Залік
OK 33	Вступ до фаху	2	Залік
OK 34	Ландшафтна екологія	3	Залік
OK 35	Екологічні основи застосування добрив	3	Залік
OK 36	Екологія міських систем	3	Залік
OK 37	Екологічний менеджмент	3	Залік
OK 38	Міжнародна екологічна діяльність	4	Залік
OK 39	Охорона ландшафтів	3	Залік
OK 40	Природні ресурси України	4	Залік
OK 41	Контроль і безпека якості сільськогосподарської продукції	3	Залік
OK 42	Мікробіологія	3	Залік
OK 43	Навчальна практика	12	Залік
OK 44	Виробнича практика	6	Залік
OK 45	Державна атестація	2	Іспит
		162 кредити	
Вибіркові компоненти			
ВК 1	Біосоціологія	3	Залік
ВК 2	Основи екологічної культури та етики	3	Залік
ВК 3	Екологічне землеробство	3	Залік

ВК 4	Екологічні способи впливу на агроєкосистеми	3	Залік
ВК 5	Екологія людини	3	Залік
ВК 6	Екологічні біотехнології	3	Залік
ВК 7	Біогеографія	3	Залік
ВК 8	Радіоекологія та радіобіологія	3	Залік
ВК9	Основи утилізації відходів переробки продукції рослинництва	3	Залік
ВК 10	Токсикологія пестицидів	3	Залік
ВК11	Біоконверсія і утилізація відходів	3	Залік
ВК 12	Екологічна токсикологія	3	Залік
Загальний обсяг вибіркового компонента		18 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		180 кредитів	

3. - Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти

Атестація здійснюється у формі державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю.

Кваліфікаційний іспит має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою та освітньо-професійною програмою

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

У закладі фахової передвищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом фахової передвищої освіти якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення принципів та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління закладом фахової передвищої освіти, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін;

2) визначення та послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам за наявності), декларованим цілям, урахування позицій заінтересованих сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

7) забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;

8) забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;

9) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;

10) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу фахової передвищої освіти та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення

академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

11) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

12) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

13) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;

14) здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами закладів фахової передвищої освіти або відповідно до них.

Система внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти за поданням закладу фахової передвищої освіти оцінюється Державною службою якості освіти або акредитованими нею незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджуються Державною службою якості освіти та Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості фахової передвищої освіти.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017р. № 2145 – [Режим доступу: [https:// zakon5.rada.gov.ua/laws/show2145-19](https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show2145-19)]
- Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019р. №2745. – [Режим доступу: <https:// zakon.rada.gov.ua/ go /2745-19>]
- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556– [Режим доступу: <https:// zakon4.rada.gov.ua/ laws /show/1556-18>]
- Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010 - [Режим доступу: <http:// zakon.rada.gov.ua/rada /show/ va327609-10>]
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій від 23.11.2011р. № 1341.– [Режим доступу: <https:// zakon.rada.gov.ua/ laws /show/ 1341-2011-%D0%BF#Text>]
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015р. №266 – [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z/1460-15 #Text>]
- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти. – [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-zatverdzheno-metodichni-rekomendaciyi-shodo-rozrobennya-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>]

Матриця відповідності визначених ОП компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей(результатів навчання) за НРК	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність та автономія
	ЗН1 Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань	УМ1 Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. УМ2 Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних. УМ3 Планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті	К1 Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання. К2 Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності.	АВ1 Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін АВ2 Покращання результатів власної діяльності і роботи інших АВ3 Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК 01	ЗН 1	УМ 1	К 1, К 2	АВ 1
ЗК 02	ЗН 1	УМ 1	К 1	
ЗК 03	ЗН 1	УМ 1, УМ 3	К 1, К 2	АВ 1
ЗК 04	ЗН 1	УМ 1, УМ 2		АВ 2, АВ 3
ЗК 05	ЗН 1	УМ 1	К 1, К 2	
ЗК 06	ЗН 1	УМ 1		АВ 2, АВ 3
ЗК 07	ЗН 1	УМ 1	К 1	АВ 2, АВ 3
ЗК 08	ЗН 1	УМ 2, УМ 3	К 1, К 2	АВ 2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 01	ЗН 1	УМ 2		АВ 1, АВ 2
СК 02	ЗН 1	УМ 2	К 1	АВ 1
СК 03	ЗН 1	УМ 3		АВ 1
СК 04	ЗН 1	УМ 2, УМ 3		АВ 3
СК 05	ЗН 1	УМ 1, УМ 3		АВ 1
СК 06	ЗН 1	УМ 1, УМ 3		АВ 1
СК 07	ЗН 1	УМ 1, УМ 2, УМ 3	К 1	АВ 1, АВ 2
СК 08	ЗН 1	УМ 1, УМ 3		АВ 1, АВ 2
СК 09	ЗН 1	УМ 3	К 1, К 2	АВ 1
СК 10	ЗН 1	УМ 3	К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
СК 11	ЗН 1	УМ 1, УМ2, УМ 3	К 2	АВ 1, АВ 2
СК 12	ЗН 1	УМ 1, УМ 2, УМ 3	К 1, К 2	АВ 1, АВ 2, АВ 3

Матриця відповідності визначених ОП результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																			
	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові, предметні) компетентності											
	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	СК 01	СК 02	СК 03	СК 04	СК 05	СК 06	СК 07	СК 08	СК 09	СК 10	СК 11	СК 12
PH 01	+	+	+				+	+	+		+	+	+		+	+		+	+	+
PH 02	+	+		+	+		+			+			+				+			+
PH 03		+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+
PH 04			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 05			+		+	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+	+	+
PH 06			+	+	+		+	+	+	+	+		+		+	+		+	+	
PH 07	+			+	+		+	+	+	+			+		+	+		+	+	+
PH 08			+	+	+		+	+	+	+			+		+	+	+	+	+	+
PH 09			+	+	+			+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+
PH 10		+	+		+		+		+	+			+		+		+	+	+	+
PH 11		+	+		+			+	+	+			+		+		+	+	+	+
PH 12		+	+		+		+		+	+			+					+	+	+
PH 13			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 14			+		+		+	+	+	+			+	+	+		+		+	+
PH 15		+	+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	СК 01	СК 02	СК 03	СК 04	СК 05	СК 06	СК 07	СК 08	СК 09	СК 10	СК 11	СК 12
ОК 1	+	+	+					+		+	+									
ОК 2	+			+			+	+												+
ОК 3	+	+	+				+	+												
ОК 4	+	+	+				+													
ОК 5	+	+						+										+		
ОК 6		+																		
ОК 7								+			+									
ОК 8											+									
ОК 9						+			+		+									
ОК 10	+	+	+				+	+			+							+		
ОК 11	+						+						+				+	+	+	+
ОК 12	+					+														
ОК 13	+					+	+						+				+	+	+	+
ОК 14	+	+	+				+													
ОК 15						+		+												
ОК 16		+				+			+	+		+								
ОК 17		+								+										
ОК 18														+			+			
ОК 19														+			+			
ОК 20		+			+				+	+										
ОК 21					+				+											
ОК 22					+				+				+	+						
ОК 23	+	+	+		+	+	+	+						+		+		+	+	+
ОК 24	+				+		+	+			+	+				+				
ОК 25		+			+	+														
ОК 26					+	+			+			+	+				+			+
ОК 27	+	+	+		+	+	+	+	+				+	+		+		+	+	+
ОК	+		+		+	+			+					+					+	

28																				
OK 29					+				+			+	+		+			+		+
OK 30					+	+	+				+		+				+			
OK 31	+	+			+	+						+		+		+		+	+	
OK 32	+	+	+	+			+	+												+
OK 33	+	+																		+
OK 34					+										+					+
OK 35		+	+		+	+	+	+	+									+		
OK 36	+	+	+		+	+	+	+										+		
OK 37	+	+	+	+	+		+													
OK 38	+			+	+						+	+	+	+	+	+	+	+		+
OK 39	+			+	+	+			+	+	+	+	+	+						
OK 40	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+
OK 41	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	
OK 42	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
OK 43	+	+		+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+		+	+
OK 44	+	+		+	+		+	+						+	+					+
OK 45	+	+		+	+				+	+							+	+		+
BK 1		+			+	+						+								
BK 2		+			+							+			+					
BK 3	+	+			+	+						+								
BK 4		+			+									+						+
BK 5	+	+	+		+	+	+					+	+	+					+	+
BK 6		+			+	+	+	+				+			+					

Додаток 4 Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідним компонентам ОП

	РН01	РН02	РН03	РН04	РН05	РН06	РН07	РН08	РН09	РН10	РН11	РН12	РН13	РН14	РН15
OK 1			+										+	+	
OK 2							+						+		
OK 3														+	+
OK 4														+	
OK 5													+		
OK 6															
OK 7														+	+
OK 8															
OK 9			+						+						
OK 10							+		+				+	+	
OK 11								+		+		+	+		
OK 12	+								+		+				+
OK 13								+		+		+	+		
OK 14							+						+	+	
OK 15			+			+			+	+					
OK 16			+			+			+						
OK 17			+												
OK 18		+	+			+			+	+					
OK 19		+	+			+			+						
OK 20		+	+						+						
OK 21		+													
OK 22		+				+									
OK 23	+	+	+				+		+					+	+
OK 24	+	+	+	+			+		+		+			+	+
OK 25											+				
OK 26	+	+	+		+	+		+	+	+					
OK 27	+	+	+				+		+					+	
OK 28		+												+	
OK 29		+	+		+		+		+		+	+			
OK 30			+				+		+	+					
OK 31	+	+	+	+					+		+	+			
OK 32							+	+					+	+	

OK 33		+										+	+		
OK 34						+									
OK 35		+	+		+		+		+			+	+		
OK 36		+	+				+						+		+
OK 37		+		+									+		
OK 38				+	+			+		+					
OK 39	+										+				
OK40		+			+	+									
OK41				+				+				+	+		
OK42		+	+		+	+	+								+
OK43	+										+				
OK44		+	+					+			+				
OK45		+				+								+	
BK 1					+						+				
BK 2											+				
BK 3									+		+				
BK 4		+							+						
BK 5		+	+			+	+		+						
BK 6											+	+			

